

DZIENNIK URZĘDOWY

MINISTERSTWA OPIEKI SPOŁECZNEJ

Rok III.

WARSZAWA, dnia 30 czerwca 1937 r.

Nr 13.

T R E Ś Ć :

IV. OPIEKA SPOŁECZNA.

	Str
Poz. 206. Instrukcja M. O. S. z dn. 5.VI. 1937 r. Nr Oin. 1/I/18-7 dla urzędów wojewódzkich i starostw, posiadających referaty spraw inwalidzkich, oraz dla inwalidzkich komisji rewizyjno-lekarskich i odwoławczych — w zakresie spraw inwalidzkich	461

K O M U N I K A T.

Poz. 207. Sprostowanie błędów dostrzeżonych w „Wykazie obowiązujących zarządzeń o charakterze ogólnym” (Dz. Urz. M. O. S. Nr 3 z 1937 r.)	481

IV. Opieka społeczna.

206.

INSTRUKCJA

MINISTRA OPIEKI SPOŁECZNEJ

z dnia 5 czerwca 1937 r. Nr Oin. 1/I/18-7

dla urzędów wojewódzkich i starostw, posiadających referaty spraw inwalidzkich oraz dla inwalidzkich komisji rewizyjno-lekarskich i odwoławczych — w zakresie spraw inwalidzkich.

1. Przepisy ogólne.

§ 1.

(1) Użyte w instrukcji niniejszej skróty: „ust. inw.” oznacza ustawę z dnia 17 marca 1932 r. o zaopatrzeniu inwalidzkim (Dz. U. R. P. Nr 5/35, poz. 31), „rozp. wyk.” — rozporządzenie Ministra Opieki Społecznej i Ministra Skarbu z dnia 17 grudnia 1934 r. (Dz. U. R. P. Nr 5/35, poz. 32) w sprawie wykonania wspom-

nianej ustawy, a paragrafy bez bliższego oznaczenia — przepisy instrukcji niniejszej.

(2) Użyte w instrukcji niniejszej wyrazy „służba wojskowa” oznaczają nie tylko służbę wojskową w ścisłym znaczeniu, lecz każdą służbę, która na równi ze służbą wojskową uprawnia w myśl obowiązujących przepisów do zaopatrzenia inwalidzkiego w razie doznania w związku przyczynowym z tą służbą uszkodzenia zdrowia.

2. Ustalenie warunków do zaopatrzenia inwalidzkiego.

§ 2.

Zgłoszenie roszczeń do zaopatrzenia inwalidzkiego obejmuje oznajmienie ogólne o uszkodzeniu zdrowia w związku przyczynowym ze służbą wojskową, a obowiązkiem władz jest ustalić, jakie uszkodzenia zdrowia posiada inwalida oraz czy i w jakim stopniu każde z nich pozostaje w związku przyczynowym ze służbą wojskową.

§ 3.

Rejestracja roszczeń do zaopatrzenia inwalidzkiego inwalidów i pozostałych po zaginionych (§ 16 rozp. wyk.) polega na stwierdzeniu:

- a) że roszczenie zgłoszono w terminie, przewidzianym w art. 29 ust. inw.,
- b) że roszczenie zgłosiła osoba, posiadająca tytuł do ubiegania się o zaopatrzenie inwalidzkie,
- c) że osoba, ubiegająca się o zaopatrzenie inwalidzkie, posiada obywatelstwo polskie z wyjątkiem przypadków, przewidzianych w art. 2 ust. 1 lit. e) ust. inw.

§ 4.

(1) Tytuł do ubiegania się o zaopatrzenie inwalidzkie posiada osoba, która powoła się na doznanie uszkodzenia zdrowia w związku przyczynowym ze służbą wojskową, jeżeli przy tym zostanie ustalone, że osoba ta rzeczywiście służyła tę służbę.

(2) Osoba pozostała po zaginionym — posiada tytuł do ubiegania się o zaopatrzenie inwalidzkie, jeżeli powoła się na okoliczność zaginięcia osoby zaginionej bez własnej winy na terenie i w czasie działań wojennych w związku przyczynowym ze służbą wojskową, i jeżeli zostanie ustalone, że osoba zaginiona służyła tę służbę, a osoba pozostała należy do kategorii osób wymienionych w art. 3 ust. inw.

§ 5.

(1) Rejestracji roszczeń do zaopatrzenia inwalidzkiego dokonuje się przez umieszczenie na pierwszym podaniu o przyznanie zaopatrzenia, pod odciskiem pieczęci wpływu do właściwego urzędu (§ 10 rozp. wyk.), adnotacji, stwierdzającej okoliczności wyszczególnione w § 3.

(2) Adnotacja rejestracyjna powinna być datowana i podpisana przez kierownika referatu spraw inwalidzkich oraz mieć następującą formę: „Roszczenie zgłoszone w terminie ustawowym przez osobę, posiadającą tytuł do ubiegania się o zaopatrzenie inwalidzkie i posiadającą obywatelstwo polskie — obywatelstwo polskie nie jest wymagane (art. 2 ust. 1 lit. e) ust. inw.)”.

§ 6.

Jeżeli osoba ubiegająca się o zaopatrzenie inwalidzkie nie odpowiada warunkom, przewidzianym w § 3, starosta odmawia zarejestrowania jej roszczeń. Odwołanie od decyzji starosty rozstrzyga w drugiej i ostatniej instancji administracyjnej właściwy urząd wojewódzki (komisariat rządu na m. st. Warszawę).

§ 7.

Jeżeli osoba, ubiegająca się o zaopatrzenie inwalidzkie, wezwana w myśl § 9 rozp. wyk. do uzupełnienia podania, nie odpowie w wyznaczonym terminie mimo pouczenia, że brak odpowiedzi będzie uważało się za odstąpienie od roszczenia, starostwo (referat spraw inwalidzkich) umorzy postępowanie przez umieszczenie odpowiedniej adnotacji w aktach sprawy z powołaniem się na § 9 rozp. wyk.; adnotacja powinna być datowana i podpisana.

§ 8.

(1) Wszelkie okoliczności, podane na uzasadnienie roszczeń inwalidzkich, powinny być wyjaśnione w pierwszym rzędzie za pomocą dowodów pisemnych. Z dowodu ze świadków należy korzystać tylko wówczas, gdy dokładne i wyczerpujące poszukiwania za dowodami pisemnymi nie dadzą wyniku pozytywnego.

(2) Od strony, która powołała się na świadków, należy zażądać dokładnego podania, jakie okoliczności i na jakiej podstawie świadkowie ci mogą stwierdzić.

§ 9.

(1) Przy ocenie związku przyczynowego między uszkodzeniem zdrowia a służbą wojskową lub zaginięciem bez własnej winy na terenie i w czasie działań wojennych mogą być brane pod uwagę — przy braku dowodów pisemnych (§ 8) — tylko zeznania świadków złożone w sądzie pod przysięgą. O przesłuchanie tych świadków starostwo (referat spraw inwalidzkich) zwraca się do właściwego, ze względu na miejsce ich zamieszkania, Sądu Grodzkiego.

(2) W piśmie do Sądu Grodzkiego o przesłuchanie świadków na stwierdzenie związku przyczynowego między uszkodzeniem zdrowia a służbą wojskową należy podać okoliczności, na jakie świadkowie ci powinni być przesłuchani, a w szczególności okoliczności wskazane przez stronę oraz inne, jak:

- a) jeżeli świadek pełnił służbę wojskową wspólnie ze stroną: formację i czas wspólnej służby wojskowej, imiona i nazwiska niektórych oficerów i szeregowych tej formacji; rodzaj i w przybliżeniu datę uszkodzenia zdrowia strony; jeżeli uszkodzenie zdrowia strony nastąpiło w walce z nieprzyjacielem — miejsce walki; jeżeli uszkodzenie zdrowia powstało w marszu lub podczas postoju, cel i teren marszu, miejsce postoju; w jakiej mniej więcej odległości znajdował się świadek od miejsca, na którym nastąpiło to uszkodzenie, jaką funkcję pełniła wtedy strona i co spowodowało jej uszkodzenie zdrowia; co świadek zauważył u niej bezpośrednio po uszkodzeniu;

- b) jeżeli świadek przebywał w zakładzie leczniczym ze stroną: nazwę i miejsce zakładu leczniczego oraz przyczynę znajdowania się świadka w tym zakładzie w czasie, gdy strona przebywała tam w celu leczenia uszkodzenia zdrowia; z jakiej formacji strona przybyła do zakładu; w jakich warunkach świadek zetknął się ze stroną osobiście i co u niej zaobserwował w związku z uszkodzeniem jej zdrowia (zranieniem lub chorobą); jak długo strona pozostawała w leczeniu i dokąd została skierowana po wykreśleniu ze stanu chorych zakładu;
- c) jeżeli świadek przebywał razem ze stroną w niewoli: czas i miejsce przebywania w niewoli; rodzaj zajęć świadka i strony jako jeńców; na czyj rozkaz zajęcia były wykonywane; w jakim czasie i w jakich okolicznościach nastąpiło uszkodzenie zdrowia strony; jakiego rodzaju było uszkodzenie i czym zostało spowodowane; co świadek zauważył u strony bezpośrednio po uszkodzeniu jej zdrowia;
- d) inne okoliczności.

§ 10.

(1) Starosta może zarządzić inwalidzkie postępowanie rewizyjno - lekarskie bez przesłuchania świadka, jeżeli uzna, że okoliczności, na których stwierdzenie świadkowie zostali powołani, nie mogą mieć znaczenia dla sprawy, o czym powinien uczynić wzmiankę w zarządzeniu.

(2) Jeżeli inwalidzka komisja rewizyjno-lekarska wyda orzeczenie odmowne bez przesłuchania świadków, obowiązana jest podać w uzasadnieniu orzeczenia dokładne motywy, z powodu których odrzuciła dowód ze świadków.

§ 11.

(1) Zarządzenie przeprowadzenia inwalidzkiego postępowania rewizyjno - lekarskiego umieszcza się na podaniu strony lub innym dokumencie, stanowiącym podstawę do wdrożenia inwalidzkiego postępowania rewizyjno - lekarskiego — z powołaniem się na właściwą podstawę prawną.

(2) Zarządzenie przeprowadzenia inwalidzkiego postępowania rewizyjno - lekarskiego powinno być zaopatrzone w datę i podpis starosty lub upoważnionego przez niego urzędnika oraz mieć następującą formę: „Na podstawie (podać właściwy przepis) zarządzam inwalidzkie postępowanie rewizyjno-lekarskie”.

§ 12.

Sprawy, w których zarządzono inwalidzkie postępowanie rewizyjno - lekarskie, wyznacza na posiedzenia inwalidzkiej komisji rewizyjno-lekarskiej (odwoławczej) kierownik referatu spraw inwalidzkich w zasadzie według kolejności wpływu. Sprawy pilne należy załatwiać poza kolejnością. Kolejność pod względem pilności w poszczególnych kategoriach spraw, w których zarządzono inwalidzkie postępowanie rewizyjno - lekarskie, jest następująca:

- 1) sprawy, w których upływa termin do zaopatrzenia inwalidzkiego,
- 2) sprawy, w których zarządzono inwalidzkie postępowanie rewizyjno - lekarskie z urzędu,
- 3) sprawy o pogorszenie się stanu zdrowia,
- 4) sprawy, w których zgłoszono pierwsze roszczenie do zaopatrzenia inwalidzkiego,
- 5) inne.

§ 13.

Sprawy na posiedzenie inwalidzkiej komisji rewizyjno - lekarskiej (odwoławczej) należy wyznaczać w takich terminach, aby strony mogły otrzymać zawiadomienie o dniu rozprawy przynajmniej na tydzień przed rozprawą.

§ 14.

(1) Sprawy wyznaczone na posiedzeniu inwalidzkiej komisji rewizyjno - lekarskiej (odwoławczej) wpisuje się do terminarza posiedzeń komisji.

(2) Terminarz posiedzeń inwalidzkich komisji rewizyjno - lekarskich (odwoławczych) powinien zawierać następujące rubryki:

- 1) liczba porządkowa wyznaczonych na posiedzenie w danym dniu spraw,
- 2) imię i nazwisko, rok urodzenia lub imiona rodziców — strony,
- 3) załatwienie sprawy.

(3) Rubrykę „załatwienie sprawy” wypełnia własnoręcznie przewodniczący komisji, podając w niej w skrócie sposób załatwienia sprawy, np.: związek nieudowodniony, uznano za zaginionego, odroczone (lub) umorzono sprawę itp.

(4) W sprawach, w których stwierdzono inwalidztwo strony, w rubryce „załatwienie sprawy” należy tylko podać w formie ułamka przyznany inwalidzie stopień utraty zdolności zarobkowej ogólnej i stopień — przypadający na służbę wojskową, przyjmując stopień utraty zdolności zarobkowej ogólnej za licznik, a stopień utraty zdolności zarobkowej przypadający na służbę wojskową — za mianownik, przy

czym ten ostatni stopień obok znaczenia cyfrowego powinien być wyrażony także słownie, np. 80%/30% (trzydzieści) utraty zdolności zarobkowej. Po rozpatrzeniu wszystkich spraw pod rubryką tą podpisuje się przewodniczący.

§ 15.

W protokóle z rozprawy przed inwalidzką komisją rewizyjno - lekarską w sprawach o zaopatrzenie inwalidzkie inwalidów oznacza się sprawę (§ 25 ust. 1 pkt. 3 rozp. wyk.) przez podanie imienia i nazwiska, daty urodzenia lub imienia ojca — a jeżeli ojciec nie jest znany — imienia matki, oraz miejsca zamieszkania strony z oznaczeniem powiatu. Ponadto w protokóle należy podać datę wniesienia podania, na podstawie którego wdrożono inwalidzkie postępowanie rewizyjno - lekarskie, lub inne powody wdrożenia tego postępowania, a w protokóle z rozprawy przed inwalidzką komisją odwoławczą ponadto należy wymienić orzeczenie, od którego strona odwołała się, lub od którego wniesiony został sprzeciw (§ 34 ust. 2 rozp. wyk.) i uczynić wzmiankę, czy sprawa rozpatrywana była na posiedzeniu jawnym czy niejawnym.

§ 16.

(1) Podanie strony służy za podstawę do wdrożenia inwalidzkiego postępowania rewizyjno - lekarskiego:

- 1) w sprawach o uznanie strony za inwalidę lub w sprawach o uznanie danej osoby za zaginioną bez własnej winy na terenie i w czasie działań wojennych,
- 2) jeżeli inwalida domaga się ponownego rozpatrzenia sprawy z powodu upływu terminu ważności poprzedniego orzeczenia w części, dotyczącej stopnia utraty zdolności zarobkowej (§ 67 rozp. wyk.).

(2) Innymi powodami wdrożenia inwalidzkiego postępowania rewizyjno - lekarskiego mogą być:

- 1) wniosek lekarza referatu spraw inwalidzkich o wdrożenie tego postępowania w przypadkach, przewidzianych w § 139 rozp. wyk.,
- 2) zarządzenie o wznowieniu postępowania (§ 221 rozp. wyk.),
- 3) zarządzenie o poddaniu rewizji orzeczenia co do istnienia dowodów związku przyczynowego między uszkodzeniem zdrowia a służbą wojskową (art. 7 ust. 3 ust. inw.),
- 4) wyrok Inwalidzkiego Sądu Administracyjnego.

§ 17.

Wynik badania lekarskiego (§ 25 ust. 1 pkt. 5 rozp. wyk.) powinien być podany w protokóle szczegółowo; ma on służyć do opracowania opisu stanu chorobowego w orzeczeniu.

§ 18.

W sprawach o uznanie osób za zaginione bez własnej winy na terenie i w czasie działań wojennych w protokóle z rozprawy przed inwalidzką komisją rewizyjno - lekarską (odwoławczą) oznacza się sprawę przez podanie imienia i nazwiska oraz miejsca zamieszkania strony ze wskazaniem powiatu, stosunku strony (art. 3 ust. inw.) do zaginionego (np. żona, matka, syn) i imienia i nazwiska zaginionego. Ponadto należy w oznaczeniu sprawy podać datę wniesienia podania, na podstawie którego wdrożono postępowanie, a w protokóle z rozprawy przed inwalidzką komisją odwoławczą — także wymienić datę orzeczenia, od którego strona odwołała się lub od którego zgłoszony został sprzeciw.

§ 19.

(1) W orzeczeniu inwalidzkiej Komisji rewizyjno - lekarskiej (odwoławczej) oznacza się sprawę jak w protokóle z rozprawy przed tą komisją (§§ 15 i 18).

(2) Jeżeli w protokóle nie ma danych, na podstawie których właściwe władze mogłyby oznaczyć datę, od której stronie służy prawo do zaopatrzenia, należy oznaczenie sprawy w orzeczeniu uzupełnić przez podanie tych danych.

§ 20.

Przy orzekaniu o związku przyczynowym między uszkodzeniem zdrowia a służbą wojskową mogą zachodzić różne przypadki. Odpowiednio do tych przypadków określenie związku przyczynowego w orzeczeniu będzie przybierało różne formy, jak np.:

- a) „uszkodzenie zdrowia powstało bez własnej winy w czasie i wskutek służby wojskowej w armii polskiej (w b. armii zaborczej, w W. P. w czasie pokoju itp.)”;
- b) „uszkodzenie zdrowia powstało bez własnej winy przed wstąpieniem do służby wojskowej i uległo pogorszeniu wskutek tej służby w (wymienić w jakim wojsku lub armii);
- c) „uszkodzenie zdrowia powstało bez własnej winy w czasie, lecz nie wskutek służby wojskowej, jednak uległo pogorszeniu wskutek tej służby w (wymienić w jakim wojsku lub armii)”;

- d) „uszkodzenie zdrowia powstało bez własnej winy w czasie lecz nie wskutek służby wojskowej w (wymienić w jakim wojsku lub armii), czy jednak wskutek tej służby uległo pogorszeniu ze względu na brak dowodów nie ustalono”;
- e) gdzie, kiedy i w jakich okolicznościach powstało lub uległo pogorszeniu uszkodzenie zdrowia ze względu na brak dowodów nie ustalono; itd.

§ 21.

Uszkodzenie zdrowia pozostaje w związku przyczynowym ze służbą wojskową przez pogorszenie nie tylko wtedy, gdy istniało przed służbą wojskową i uległo pogorszeniu wskutek tej służby, lecz także i wtedy, gdy powstało w czasie służby wojskowej, lecz nie zależnie od niej i pogorszyło się wskutek tej służby lub też, gdy powstało w czasie służby wojskowej i służba ta była tylko jednym z czynników, bez którego uszkodzenie nie byłoby powstało.

§ 22.

Przy określaniu stopnia utraty zdolności zarobkowej dla poszczególnego uszkodzenia zdrowia należy powołać się na odpowiedni paragraf „Przepisów lekarskich do określania utraty zdolności zarobkowej inwalidów wojennych i wojskowych”, stopień zaś utraty zdolności zarobkowej, przypadający na służbę wojskową i spowodowany każdym poszczególnym uszkodzeniem zdrowia, oraz stopień utraty zdolności zarobkowej, przypadający na służbę wojskową i spowodowany wszystkimi uszkodzeniami zdrowia łącznie, powinien być oznaczony cyfrowo, a w nawiasach słownie. Forma tej części orzeczenia powinna być następująca: np. uszkodzenie zdrowia ad 1) powoduje 50% utraty zdolności zarobkowej (§ ... przep. lek.), z czego na służbę wojskową przypada 25% (dwadzieścia pięć),

uszkodzenie zdrowia ad 2) powoduje 20% utraty zdolności zarobkowej (§ ... przep. lek.), z czego na służbę wojskową przypada 20% (dwadzieścia),

razem w myśl końcowych przepisów lekarskich ogólna utrata zdolności zarobkowej wynosi 63%, z czego na służbę wojskową przypada 44% (czterdzieści cztery).

U w a g a: Ogólną utratę zdolności zarobkowej, obliczoną przed wejściem w życie ust. inw. z dn. 17 marca 1932 r. i obejmującą utratę zdolności zarobkowej, spowodowaną uszkodzeniem zdrowia, nie pozostającym w związku przyczynowym ze służbą wojskową, należy sprostować bądź na wniosek władz skarbowych bądź też przy okazji wystawiania inwalidzie przekazu do leczenia lub protezowania, przy czym jeżeli utrata zdolności zarobkowej, spowodowana

uszkodzeniem zdrowia nie pozostającym w związku przyczynowym ze służbą wojskową, jest w orzeczeniu inwalidzkiej komisji rewizyjno-lekarskiej (odwoławczej) ściśle określona, należy — sprostowania dokonać przez odliczenie tej utraty zdolności zarobkowej od ogólnej utraty zdolności zarobkowej, w przeciwnym zaś razie należy przeprowadzić z urzędu inwalidzkie postępowanie rewizyjno - lekarskie i ustalić ogólną utratę zdolności zarobkowej zgodnie z obowiązującymi przepisami (art. 5a ust. inw.).

§ 23.

W inwalidzkim postępowaniu rewizyjno-lekarskim w sprawach o zaopatrzenie inwalidzkie inwalidzka komisja rewizyjno-lekarska (odwoławcza) powinna ustalić, między innymi (§§ 21 i 35 rozp. wyk.), czy inwalida jest inwalidą wojennym czy wojskowym, z jakiej armii on pochodzi i czy uszkodzenie zdrowia, uprawniające go do zaopatrzenia, jest kalectwem stałym, czy niestałym.

§ 24.

(1) Przy ustalaniu okoliczności z jakiej armii pochodzi inwalida należy kierować się następującymi zasadami:

- 1) do kategorii inwalidów wojennych z Wojska Polskiego należą inwalidzi, u których przynajmniej jedno uszkodzenie zdrowia powstało lub uległo pogorszeniu wskutek służby w wojsku lub w formacjach określonych w art. 2 ust. 1 lit. a), b), d) i e) ust. inw.,
- 2) do kategorii inwalidów wojennych z b. armii zaborczych należą inwalidzi, u których wszystkie uszkodzenia zdrowia powstały lub uległy pogorszeniu wskutek służby w b. armiach zaborczych (art. 2 ust. 1 lit. c) ust. inw.) albo tylko niektóre — a pozostałe w Wojsku Polskim podczas pokoju (art. 2 ust. 2 ust. inw.),
- 3) do kategorii inwalidów wojskowych należą inwalidzi, którzy nie podpadają pod punkty 1 i 2, a w szczególności inwalidzi, u których uszkodzenia zdrowia powstały lub uległy pogorszeniu tylko wskutek służby wojskowej w Wojsku Polskim podczas pokoju;

w każdym razie należy zaliczyć inwalidę, który doznał uszkodzenia zdrowia w kilku armiach — do korzystniejszej dla niego kategorii.

(2) Podział inwalidów na kategorie inwalidów wojennych z Wojska Polskiego, inwalidów wojennych z b. armii zaborczych i inwalidów wojskowych ma znaczenie przy przyznawaniu i wymiarze zaopatrzenia pieniężnego (art. 10 i 71 ust. inw.) nie wpływa natomiast na sposób

obliczenia utraty (ogólnej utraty) zdolności zarobkowej, którą oblicza się zgodnie z obowiązującymi przepisami dla wszystkich uszkodzeń zdrowia łącznie bez względu na to wskutek jakiej służby wojskowej powstało lub uległo pogorszeniu każde z nich.

§ 25.

(1) Przez pojęcie „stałe kalectwo“ (art. 10 pkt. 2 ust. inw.) rozumieć należy trwałe zniesienie pewnych funkcji organizmu, w przeciwieństwie do kalectwa niestałego, przez które należy rozumieć takie zniesienie funkcji organizmu, która z biegiem czasu pod wpływem leczenia może ustąpić.

(2) Kalectwo stałe może być wywołane zarówno urazem jak i sprawą chorobową i może powodować pewien stopień utraty zdolności zarobkowej na stałe albo na czas ściśle określony, jeżeli przewidywane są poprawa lub pogorszenie stanu kalectwa, które przez to nie zatracą przewidzianych w ust. (1) cech stałości.

§ 26.

(1) W przypadkach przewidzianych w § 40 rozp. wyk. inwalidzka komisja rewizyjno-lekarska (odwoławcza) powinna umieścić w orzeczeniu klauzulę o potrzebie stałej opieki i pomocy osób innych, uwzględniając przy tym tylko te uszkodzenia zdrowia, które uprawniają do zaopatrzenia inwalidzkiego (pozostają w związku przyczynowym ze służbą wojskową) całkowicie lub częściowo.

(2) Jeżeli inwalidzka komisja rewizyjno-lekarska (odwoławcza) stwierdzi potrzebę stałej opieki i pomocy osób innych, powinna orzec, czy inwalida ma prawo do dodatku na pielęgnację, przez jaki okres czasu (od — do) i w jakiej wysokości. Ta część orzeczenia powinna mieć następującą formę: „inwalida potrzebuje stałej opieki i pomocy osób innych z powodu uszkodzenia zdrowia (wymienić uszkodzenie), wobec czego przyznaje mu się na podstawie art. 14 ust. 1 lit. . . . ust. inw. dodatek na pielęgnację w wysokości (słownie) zł miesięcznie od dn. . . . do dn., lub na stałe“, albo: „inwalida potrzebuje stałej opieki i pomocy osób innych z powodu uszkodzenia zdrowia, jednak nie ma prawa do dodatku na pielęgnację na podstawie § 41 rozp. wyk.“.

§ 27.

(1) Orzeczenie inwalidzkiej komisji rewizyjno - lekarskiej (odwoławczej) powinno być umotywowane ze wskazaniem okoliczności faktycznych i przepisów prawnych, na których zostało oparte.

(2) Jeżeli związek przyczynowy między uszkodzeniem zdrowia a służbą wojskową został ustalony już poprzednio prawomocnym orzeczeniem, należy, przy ponownym rozpatrzeniu sprawy, przy którym nie poddaje się rewizji tego związku w trybie i na zasadach prawem przewidzianych, powołać się w uzasadnieniu orzeczenia w części dotyczącej wspomnianego związku na to poprzednie prawomocne orzeczenie. Forma tego uzasadnienia powinna być następująca: „Związek przyczynowy uszkodzenia zdrowia ad (lub wymienić uszkodzenie) ze służbą wojskową (całkowicie lub częściowo) ustalono poprzednim prawomocnym orzeczeniem.“

(3) Wszelkie poprawki poczynione w sentencji orzeczenia powinny być w każdym przypadku omówione w końcu orzeczenia. Omówienie podpisuje przewodniczący i protokolant.

§ 28.

Jeżeli strona umrze po zgłoszeniu w terminie ustawowym roszczeń do zaopatrzenia inwalidzkiego lecz bez badania lekarskiego inwalidzka komisja rewizyjno - lekarska umorzy postępowanie w drodze uchwały z powołaniem się na przepis § 32 rozp. wyk.

§ 29.

Przewodniczący lub członek inwalidzkiej komisji rewizyjno - lekarskiej (odwoławczej), zgłaszający sprzeciw, podpisuje orzeczenie, przeciwko któremu sprzeciw zgłosił, oraz sprzeciw, który umieszcza wraz z motywami i datą pod orzeczeniem lub na jego przedłużeniu.

§ 30.

(1) Odpis orzeczenia inwalidzkiej komisji rewizyjno - lekarskiej (odwoławczej), uprawniającego inwalidę lub pozostałych [art. 3 ust. inw.] do zaopatrzenia pieniężnego lub stanowiącego podstawę do zmiany wysokości zaopatrzenia pieniężnego, do którego uprawniało poprzednie orzeczenie — przesyła starostwo (referat spraw inwalidzkich) właściwej (§ 87 rozp. wyk.) władzy skarbowej w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, z których jeden władza ta zatrzymuje, a drugi, po sprawdzeniu i odnotowaniu na nim zgodności jego z egzemplarzem zatrzymanym, zwraca starostwu.

(2) Odpis orzeczenia zwrócony przez władze skarbowe wszywa się do akt danej sprawy.

3. Badanie w szpitalach lub zakładach leczniczych osób, skierowanych przez inwalidzkie komisje rewizyjno - lekarskie (odwoławcze).

§ 31.

W przypadkach przewidzianych w § 27 w związku z § 23 rozp. wyk. należy kierować osoby, w stosunku do których zarządzono inwalidzkie postępowanie rewizyjno - lekarskie, do badania z reguły do najbliższego szpitala lub zakładu leczniczego wojskowego, a do szpitala lub zakładu leczniczego publicznego, państwowego albo samorządowego, tylko wtedy, gdy jest to uzasadnione szczególniejszymi względami, np. odległością itp.

§ 32.

Jeżeli inwalidzka komisja rewizyjno-lekarska (odwoławcza) uchwali zwrócić się do szpitala lub zakładu leczniczego wojskowego albo publicznego, państwowego lub samorządowego, o wyrażenie opinii co do związku przyczynowego między uszkodzeniem zdrowia a służbą wojskową, należy przesłać temu szpitalowi lub zakładowi leczniczemu do wykorzystania także akta sprawy.

§ 33.

Wysokość kosztów badania i utrzymania w szpitalach lub zakładach leczniczych wojskowych osób, skierowanych przez inwalidzkie komisje rewizyjno - lekarskie (odwoławcze), ustala Ministerstwo Opieki Społecznej w porozumieniu z Ministerstwem Spraw Wojskowych.

§ 34.

Koszty badania i utrzymania w szpitalach lub zakładach leczniczych wojskowych albo publicznych, państwowych lub samorządowych, osób, skierowanych przez inwalidzkie komisje rewizyjno - lekarskie (odwoławcze), pokrywają urzędy wojewódzkie (komisariat rządu na m. st. Warszawę) na podstawie miesięcznych rachunków przedstawionych przez te szpitale lub zakłady lecznicze, przy czym koszty badania i utrzymania w szpitalach lub zakładach leczniczych wojskowych oblicza się według stawek, ustalonych w trybie § 33, a w szpitalach lub zakładach leczniczych publicznych, państwowych lub samorządowych — według normalnej taryfy, obowiązującej w tych szpitalach lub zakładach leczniczych.

§ 35.

(1) Urzędy wojewódzkie (komisariat rządu na m. st. Warszawę) przedkładają Ministerstwu Opieki Społecznej do dnia 5 każdego miesiąca, zestawienie kosztów badania i utrzymania w szpitalach lub w zakładach leczniczych wojskowych albo publicznych, państwowych lub samorządowych, osób skierowanych przez inwalidzkie komisje rewizyjno - lekarskie (odwoławcze).

(2) Zestawienie powinno zawierać:

- 1) nazwę szpitala lub zakładu leczniczego,
- 2) liczbę badanych osób,
- 3) liczbę dni pobytu w szpitalu lub w zakładzie leczniczym,
- 4) koszty badania,
- 5) koszty utrzymania,
- 6) razem,
- 7) uwagi.

4. Koszty postępowania.

§ 36.

(1) Jeżeli inwalida, obowiązany do zwrotu kosztów postępowania w przypadkach przewidzianych w § 64 rozp. wyk., odmawia zwrotu tych kosztów, należy przeprowadzić ich egzekucję w trybie i na zasadach przewidzianych w administracyjnym postępowaniu egzekucyjnym.

(2) Urząd wojewódzki może na wniosek starostwa umorzyć koszty postępowania, jeżeli uzna, że ze względu na stan majątkowy inwalidy — egzekucja byłaby bezcelowa.

§ 37.

Starostwo (referat spraw inwalidzkich) prowadzi ewidencję inwalidów, obowiązanych do zwrotu kosztów postępowania, w osobnej na ten cel przeznaczonej księdze, która powinna zawierać następujące rubryki:

- 1) imię i nazwisko oraz miejsce zamieszkania inwalidy,
- 2) liczbę i datę orzeczenia, nakładającego obowiązek zwrotu kosztów postępowania,
- 3) datę doręczenia orzeczenia,
- 4) kwotę, przypadającą do zwrotu,
- 5) rodzaj, liczbę i datę dowodu wpłacenia kosztów postępowania,
- 6) liczbę i datę zarządzenia egzekucji lub zarządzenia o umorzeniu należności.

5. Leczenie i protezowanie inwalidów.

§ 38.

Świadczenia lecznicze, udzielane inwalidom przez ubezpieczalnie społeczne (§ 133 rozp. wyk.), obejmują także zaopatrzenie inwalidów w okulary i zęby sztuczne.

§ 39.

(1) Przekazy do leczenia szpitalnego, sanatoryjnego i w specjalnych zakładach leczniczych (§ 135 rozp. wyk.) wystawia starostwo (referat spraw inwalidzkich).

(2) Starostwo (referat spraw inwalidzkich) wystawia i przesyła ubezpieczalni społecznej przekaz do leczenia tylko na jej wniosek, gdy inwalida zgłosi się do ubezpieczalni, przedstawiając książkę inwalidzką, i okaże się potrzeba leczenia go w szpitalu lub innym zakładzie leczniczym.

(3) Przekaz do leczenia powinien zawierać:

- 1) oznaczenie starostwa, które przekaz wystawiło,
- 2) nazwę przekazu (przekaz do leczenia),
- 3) imię, nazwisko, datę urodzenia i imię ojca lub matki (jeżeli ojciec nie jest znany) inwalidy oraz miejsce jego zamieszkania,
- 4) wyszczególnienie uszkodzeń zdrowia, które w myśl orzeczenia inwalidzkiej komisji rewizyjno - lekarskiej (odwoławczej) pozostają w związku przyczynowym (całkowicie lub częściowo) ze służbą wojskową,
- 5) wysokość ogólnej utraty zdolności zarobkowej i wysokość utraty zdolności zarobkowej, przypadającej na służbę wojskową spowodowane łącznie wszystkimi uszkodzeniami zdrowia, wymienionymi w pkt. 4,
- 6) datę i podpis starosty lub upoważnionego przez niego urzędnika.

§ 40.

(1) Przekazy do leczenia ważne są do odwołania.

(2) Starostwo (referat spraw inwalidzkich) odwołuje niezwłocznie przekaz, jeżeli inwalida utraci całkowicie prawo do zaopatrzenia inwalidzkiego lub umrze.

(3) Jeżeli inwalida, wskutek zmiany orzeczenia inwalidzkiej komisji rewizyjno-lekarskiej (odwoławczej), utraci prawo do leczenia niektórych tylko uszkodzeń zdrowia lub uzyska prawo do leczenia innych niż w poprzednim orzeczeniu wymienionych uszkodzeń, starostwo (referat spraw inwalidzkich) odwołuje przekaz i na jego miejsce wystawia nowy, zgodny z nowym orzeczeniem inwalidzkiej komisji rewizyjno - lekarskiej (odwoławczej). Zmiana orzeczenia inwalidzkiej komisji rewizyjno - lekarskiej (odwoławczej) w części, dotyczącej stopnia utraty (ogólnej utraty) zdolności zarobkowej, wpływa na zmianę uprawnień inwalidy do leczenia na koszt Skarbu Państwa tylko wtedy, gdy zmniejszono stopień utraty (ogólnej utraty) zdolności zarobkowej do 84% lub niżej, albo gdy go podwyższono powyżej 84%; w tych przypadkach należy również odwołać wystawiony inwalidzie przekaz i wystawić nowy.

§ 41.

(1) W związku z obowiązkiem ubezpieczalni społecznych zawiadamiania władz skarbowych o przyjmowaniu i wypisywaniu ze szpitalu

lub zakładu leczniczego inwalidów, uprawnionych do zaopatrzenia pieniężnego, starostwa (referaty spraw inwalidzkich) obowiązane są zawiadamiać ubezpieczalnie społeczne o zmianie orzeczenia inwalidzkiej komisji rewizyjno - lekarskiej (odwoławczej), jeżeli zmiana ta polega na zwiększeniu stopnia utraty zdolności zarobkowej, nieuprawniającego do zaopatrzenia pieniężnego, do stopnia, uprawniającego do tego zaopatrzenia i odwrotnie, jeżeli zmiana polega na zmniejszeniu stopnia utraty zdolności zarobkowej, uprawniającego do zaopatrzenia pieniężnego, do stopnia, nieuprawniającego do tego zaopatrzenia.

§ 42.

Ubezpieczalnia społeczna, zawiadamiając starostwo (referat spraw inwalidzkich) w myśl § 136 rozp. wyk. o odejściu inwalidy ze szpitala, sanatorium lub zakładu leczniczego specjalnego, dołącza do zawiadomienia świadectwo lekarskie o stanie zdrowia inwalidy i podaje przyczynę jego odejścia (wypisany po ukończeniu leczenia, wypisany na własne żądanie itp.). Świadectwo to służy za podstawę do ewentualnego wniosku lekarza referatu spraw inwalidzkich o przeprowadzenie ponownego postępowania rewizyjno - lekarskiego (§ 16 ust. (2) pkt. 1).

§ 43.

W państwowych zakładach opieki zamkniętej i w państwowych zakładach szkolnych dla inwalidów, Zakład Ubezpieczeń Społecznych utrzymuje na rachunek Ministerstwa Opieki Społecznej lekarza, który otacza opieką lekarską, przebywających w tych zakładach inwalidów.

§ 44.

Proteżowanie inwalidów przeprowadzają na podstawie przekazów do proteżowania, wystawianych przez starostwo (referat spraw inwalidzkich), Państwowa Wytwórnia Protez w Warszawie i jej oddziały we Lwowie, w Krakowie i w Poznaniu, będące w administracji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, a w szczególności:

- 1) Państwowa Wytwórnia Protez w Warszawie — inwalidów zamieszkałych na terenie m. st. Warszawy i województw: warszawskiego, kieleckiego, łódzkiego, lubelskiego, nowogrodzkiego, wileńskiego, białostockiego, poleskiego;
- 2) oddział we Lwowie — inwalidów zamieszkałych na terenie województw: lwowskiego, stanisławowskiego, tarnopolskiego i wołyńskiego;
- 3) oddział w Krakowie — inwalidów zamieszkałych na terenie województw: krakowskiego i śląskiego;

4) oddział w Poznaniu — inwalidów zamieszkałych na terenie województw: poznańskiego i pomorskiego.

§ 45.

(1) Przekazy do protezowania wystawia starostwo (referat spraw inwalidzkich) na wniosek Państwowej Wytwórni Protez w Warszawie lub jej oddziałów w Poznaniu, Krakowie lub we Lwowie, do których zgłaszają się inwalidzi o protezowanie, legitymując się książką inwalidzką.

(2) Przekaz do protezowania powinien zawierać te same dane co i przekaz do leczenia (§ 41).

§ 46.

Protezy i aparaty ortopedyczne wymienia się inwalidzie po ich zużyciu na nowe, pod warunkiem zwrotu zużytych. Zwrotowi nie podlegają kule, laski, rękawiczki, pończochy, obuwie do nóg sztucznych i trzewiki zwyczajne.

§ 47.

(1) Przekazy do protezowania, tak jak i przekazy do leczenia, ważne są do odwołania. Odwołanie przekazów do protezowania następuje w tych samych przypadkach co i przekazów do leczenia (§ 40), z wyjątkiem przypadków zmiany stopnia utraty (ogólnej utraty) zdolności zarobkowej, zmiana bowiem stopnia utraty (ogólnej utraty) zdolności zarobkowej nie wpływa na uprawnienie inwalidy do protezowania na koszt Skarbu Państwa, a za tym i na ważność przekazu.

(2) Przekazy do leczenia i do protezowania ważne są tylko przy równoczesnym okazaniu książeczki inwalidzkiej.

§ 48.

Starostwo (referat spraw inwalidzkich), odwołując przekaz do leczenia lub do protezowania, równocześnie żąda zwrotu odwołanego przekazu, który ubezpieczalnia społeczna powinna niezwłocznie zwrócić.

§ 49.

W aktach inwalidzkich każdego inwalidy, któremu wystawiono przekaz do leczenia lub do protezowania, powinien znajdować się wykaz wystawionych inwalidzie przekazów, naklejony na wewnętrznej stronie okładki. W wykazie tym należy odnotować datę wystawienia przekazu, jego rodzaj (przekaz do leczenia — do protezowania), ubezpieczalnię społeczną lub wytwórnę protez, którym przekaz był wystawiony oraz datę odwołania przekazu.

6. Koszty podróży.

§ 50.

W przypadkach nagłych, gdy inwalida zgłosi się do leczenia, zgodnie z przepisami § 135 lub § 138 rozp. wyk., służy mu zwrot kosztów podróży i utrzymania (diet) na równi z inwalidą, który odbył podróż na polecenie lub na wezwanie właściwych władz, albo instytucyj, jeżeli właściwa ubezpieczalnia społeczna stwierdzi, że zgłoszenie się inwalidy było konieczne ze względu na stan jego uszkodzenia zdrowia.

§ 51.

Inwalidzie, który odbył podróż na polecenie lub wezwanie właściwej władzy lub instytucji, albo w przypadkach przewidzianych w § 50, służy zwrot kosztów najmu koni, jeżeli w danej miejscowości nie było innego (tańszego) środka lokomocji, a odległość od miejsca zamieszkania inwalidy do miejsca stawiennictwa lub do stacji tańszego środka lokomocji, położonych poza miejscem zamieszkania inwalidy, wynosi ponad 3 kilometry.

§ 52.

Właściwymi władzami lub instytucjami powołanymi do wzywania i do kierowania inwalidów w sprawach zaopatrzenia inwalidzkiego (§ 215 ust. 1 rozp. wyk.) są:

- 1) starostwa, posiadające referaty spraw inwalidzkich;
- 2) wojewódzkie władze administracji ogólnej;
- 3) państwowe zakłady szkolne;
- 4) dom inwalidów we Lwowie;
- 5) Państwowa Wytwórnia Protez w Warszawie i jej oddziały;
- 6) Ubezpieczalnie społeczne;
- 7) Zakład Ubezpieczeń Społecznych.

§ 53.

(1) Starostwa, posiadające referaty spraw inwalidzkich, i wojewódzkie władze administracji ogólnej mogą udzielać inwalidom, uprawnionym do odbycia podróży na koszt Skarbu Państwa, zaliczek na poczet tych kosztów z kredytów na ten cel przeznaczonych.

(2) Zaliczek na poczet kosztów podróży mogą udzielać inwalidom z własnych kredytów także instytucje wyszczególnione w § 52 pkt. 5), 6) i 7). Zaliczka udzielona przez te instytucje, po potrąceniu z przypadającej inwalidzie z tytułu kosztów podróży należności, zwraca się tej instytucji, która zaliczkę udzieliła.

§ 54.

(1) Władza lub instytucja, na których wezwanie lub polecenie inwalida odbył podróż w celach zaopatrzenia inwalidzkiego, stwierdza odbycie przez inwalidę (i ewentualnie osobę towarzyszącą) podróży, czas jej trwania oraz wysokość należności z tytułu diet i wystawia według ustalonego wzoru stwierdzenie. W stwierdzeniu należy podać także wysokość udzielonej inwalidzie zaliczki, tudzież w miarę możliwości (jeżeli inwalida udowodni) wysokość należności z tytułu kosztów podróży.

(2) Jedno stwierdzenie powinno obejmować podróż inwalidy w obie strony, a w jedną tylko wtedy, jeżeli inwalida odbył podróż do zakładu opieki zamkniętej lub przerwa w podróży trwała co najmniej 30 dni (np. szkolenie, dłuższe leczenie itp.).

§ 55.

Stwierdzenie podróży wydaje się inwalidzie w celu doręczenia właściwej władzy, przyznającej i wymierzającej koszty podróży, a jeżeli zaś inwalida otrzymał zaliczkę na koszty podróży — stwierdzenie nie może być wydane inwalidzie lecz powinno być przesłane tej władzy.

§ 56.

Właściwą władzą powołaną do przyznawania i wymierzania kosztów podróży i diet inwalidom oraz kosztów podróży osobom towarzyszącym jest starostwo, posiadające referat spraw inwalidzkich, na terenie którego inwalida zamieszkuje. Starostwo to oblicza na podstawie stwierdzenia wysokość przypadającej inwalidzie należności z tytułu kosztów podróży i diet i, po potrąceniu (§ 53 ust. 2) lub po zarachowaniu (§ 53 ust. 1) udzielonej na ten cel zaliczki, wystawia na stwierdzeniu zlecenie wypłaty.

§ 57.

Koszty podróży koleją, autobusem, statkiem wodnym itp. oblicza się według właściwej taryfy. Koszty zaś najmu koni, w przypadkach przewidzianych w § 51 oblicza się według obowiązującej w danej miejscowości taryfy najmu koni, a gdy taryfy takiej nie ma — po 30 groszy za kilometr.

§ 58.

(1) Koszty podróży i diet inwalidów i koszty podróży osób towarzyszących pokrywa się z kredytów udzielonych na ten cel wojewódzkim władzom administracji ogólnej z budżetu Ministerstwa Opieki Społecznej.

(2) Z kredytów tych wojewódzkie władze administracji ogólnej przekazują odpowiednie sumy na rachunek bieżący starostw, posiadających referaty spraw inwalidzkich.

(3) Sposób dokonywania wypłat należności z tytułu kosztów podróży i diet oraz sposób udzielania zaliczek na te koszty z rachunków bieżących, prowadzenie księgi wydatkowanych sum, tudzież składanie sprawozdań, normują przepisy rachunkowo - kasowe dla władz i urzędów państwowych.

§ 59.

Starostwa (referaty spraw inwalidzkich) obowiązane są składać wojewódzkim władzom administracji ogólnej najpóźniej do dnia 5 każdego miesiąca rozliczenie rachunkowe za miesiąc ubiegły z sum przeznaczonych na koszty podróży i diet dla inwalidów. Na podstawie tych wyliczeń wojewódzkie władze administracji ogólnej występują do Ministerstwa Opieki Społecznej najpóźniej do dnia 10 każdego miesiąca z wnioskiem o uzupełnienie kredytów.

7. Czynności inwalidzkiej komisji rewizyjno - lekarskiej w sprawach kapitalizacji renty.

§ 60.

(1) Inwalidzka komisja rewizyjno-lekarska w sprawach kapitalizacji renty bada stan zdrowia inwalidy i na podstawie wyników tego badania wyraża opinię:

- a) czy rodzaj i stopień inwalidztwa oraz ogólny stan zdrowia inwalidy nie wyklucza możliwości wykonywania pracy, związanej z warształem pracy, na jaki ma być użyta skapitalizowana renta,
- b) czy wykonywanie tej pracy nie przyczyni się w znaczniejszym stopniu do zwiększenia inwalidztwa lub pogorszenia ogólnego stanu zdrowia inwalidy,
- c) czy ogólny stan zdrowia daje dobre rokowania co do życia inwalidy.

§ 61.

Inwalidzka komisja rewizyjno - lekarska może, w razie potrzeby, odroczyć sprawę i skierować inwalidę do zbadania przez lekarzy specjalistów (§ 33 rozp. wyk.).

§ 62.

Z posiedzenia inwalidzkiej komisji rewizyjno-lekarskiej w sprawach kapitalizacji renty protokółant sporządza protokół, który powinien zawierać:

- 1) datę i miejsce posiedzenia komisji,
- 2) imię, nazwisko i tytuł służbowy przewodniczącego, członków komisji i protokółanta,

- 3) oznaczenie sprawy (imię, nazwisko i wiek inwalidy, imię ojca lub matki),
- 4) treść ostatniego orzeczenia inwalidzkiej komisji lekarskiej (dosłownie),
- 5) dane, dotyczące przebytych przez inwalidę chorób i ich leczenia (jakie choroby przebywał, czy i jak długo był leczony itp.),
- 6) wynik badania lekarskiego,
- 7) opinię komisji,
- 8) podpisy przewodniczącego, członków i protokółanta.

§ 63.

Wynik badania lekarskiego powinien obejmować:

- a) wyniki oględzin: wysokość, wagę, budowę ciała, muskulaturę, odżywianie, cerę, postawę,
- b) wynik badania: narządów wewnętrznych i płciowych, układu nerwowego i krążenia, gruczołów, górnych dróg oddechowych, przewodu pokarmowego, z uwzględnieniem obecnego stanu uszkodzenia zdrowia (kalectwa, choroby).

§ 64.

W sprawach udzielenia zaliczki na rentę inwalidzką nie jest wymagana opinia inwalidzkiej komisji rewizyjno-lekarskiej.

8. Komisja porady zawodowej i szkolnej.

§ 65.

(1) Komisja porady zawodowej i szkolnej (§ 174 rozp. wyk.) urzęduje przy każdym państwowym zakładzie (kursie) szkolnym dla inwalidów wojennych (wojskowych).

(2) Posiedzenia komisji porady zawodowej i szkolnej zwołuje jej przewodniczący, który wyznacza terminy posiedzeń i kieruje tokiem prac komisji.

§ 66.

(1) Komisja porady zawodowej i szkolnej rozpatruje podania inwalidów wojennych (wojskowych) o szkolenie i:

1) ustala:

- a) czy inwalida nie był już szkolony na koszt Skarbu Państwa;
- b) czy inwalida, ze względu na uszkodzenie zdrowia, którego doznał w związku przyczynowym ze służbą wojskową (całkowicie lub częściowo), nie może pracować w zawodzie, w którym pracował przed doznaniem uszkodzenia zdrowia;

c) czy zawód, jakiemu inwalida zamierza poświęcić się, może być przez niego wykonywany ze względu na uszkodzenie lub ogólny stan zdrowia;

2) udziela inwalidzie porady w jakim zawodzie powinien on szkolić się, jeżeli zawód, jakiemu zamierzał poświęcić się, nie może być przez niego wykonywany;

3) kwalifikuje inwalidę lub odmawia zakwalifikowania go do szkolenia.

(2) Przy udzielaniu porady co do zawodu, w jakim inwalida powinien szkolić się, należy uwzględnić możliwości konkurencyjne w danym zawodzie i wolne miejsca w zakładzie. Należy również kwalifikować do szkolenia inwalidów z różnych województw w miarę możliwości równomiernie.

§ 67.

Komisja porady zawodowej i szkolnej może w razie potrzeby, wezwać na posiedzenie inwalidę i poddać go badaniu lekarskiemu.

§ 68.

Po upływie roku szkolnego komisja porady zawodowej i szkolnej rozpatruje na wniosek kierownika zakładu sprawy inwalidów:

- 1) którzy nie nadają się do dalszego szkolenia ze względu na stan zdrowia, bądź też ze względu na niezadowalające postępy w nauce;
- 2) którzy zgłosili wniosek o przedłużenie okresu szkolnego ponad 2 lata.

§ 69.

Sprawy inwalidów o szkolenie powinny być rozpatrzone przez komisję porady zawodowej i szkolnej w takich terminach, aby inwalidzi zakwalifikowani do szkolenia mogli otrzymać o tym zawiadomienie na 4 tygodnie przed rozpoczęciem roku szkolnego.

§ 70.

(1) Komisja porady zawodowej i szkolnej rozstrzyga sprawy w formie uchwał, które zapadają większością głosów. W razie równości głosów przeważa zdanie, za którym wypowiedział się przewodniczący.

(2) Lekarz urzędowy, biorący udział w komisji jako jej członek, może w ciągu 3 dni od wydania uchwały złożyć przeciw tej uchwale umotywowany sprzeciw.

(3) Sprawę, w której zgłoszono sprzeciw rozstrzyga ostatecznie urząd wojewódzki, na którego terenie urzęduje komisja.

§ 71.

(1) Uchwały komisji porady zawodowej i szkolnej o odmowie zakwalifikowania inwalidy do szkolenia (§ 66 ust. (1) pkt. 3) lub do dalszego szkolenia (§ 68 pkt. 2) powinny zawierać motywy odmowy.

(2) Jeżeli komisja porady zawodowej i szkolnej uzna, że inwalidzie należy przedłużyć okres szkolenia ponad 2 lata, wydaje umotywowaną uchwałę o zwrócenie się do Ministerstwa Opieki Społecznej przez urząd wojewódzki, na terenie którego urzęduje komisja, z wnioskiem o wyrażenie zgody na przedłużenie szkolenia.

(3) W razie odroczenia sprawy należy w uchwale podać powody odroczenia.

§ 72.

(1) Z posiedzenia komisji porady zawodowej i szkolnej spisuje jeden z członków komisji, wyznaczony przez przewodniczącego, protokół, który powinien zawierać:

- 1) datę posiedzenia,
- 2) imiona i nazwiska oraz stanowisko członków,
- 3) oznaczenie spraw rozpatrzonych,
- 4) uchwały w poszczególnych sprawach,
- 5) podpisy członków komisji.

(2) Protokoły wpisuje się w specjalnie na ten cel przeznaczonych księdze protokółów.

§ 73.

O treści uchwały komisji porady zawodowej i szkolnej, oraz o treści decyzji urzędu wojewódzkiego w przypadkach, przewidzianych w § 70 ust. (2), lub w decyzji Ministerstwa Opieki Społecznej w przypadkach, przewidzianych w § 71 ust. (2), zawiadamia zainteresowanych zakład, przy którym komisja urzęduje i który wykonuje jej uchwały.

9. Zegarki z wypukłymi cyframi i psy przewodniki dla ociemniałych inwalidów wojennych i wojskowych.

§ 74.

(1) Zegarki z wypukłymi cyframi dostarcza i wymienia ociemniałym inwalidom wojennym i wojskowym na rachunek Skarbu Państwa Związek Ociemniałych Żołnierzy w Warszawie na podstawie odpisu decyzji władz powołanych w myśl § 189 rozp. wyk. do przyznawania i wymiany inwalidom zegarków.

(2) Odpis decyzji o przyznaniu lub wymianie inwalidzie zegarka z wypukłymi cyframi należy przesłać Związkowi Ociemniałych Żołnierzy równocześnie z wysłaniem oryginału inwalidzie.

§ 75.

(1) Zegarek z wypukłymi cyframi może być wymieniony inwalidzie na nowy za zwrotem niezdarnego do użytku po upływie 6 lat od dnia dostarczenia zegarka.

(2) Jeżeli ociemniałemu inwalidzie wojennemu lub wojskowemu zostanie skradziony zegarek z wypukłymi cyframi i kradzież będzie przedmiotem postępowania zakończonemu wyrokiem lub postanowieniem sądu, inwalida może otrzymać zegarek nowy przed upływem terminu, przewidzianego w ust. 1.

§ 76.

(1) Psy przewodniki przydziela ociemniałym inwalidom wojennym i wojskowym Urząd wojewódzki poznański, któremu należy przesyłać odpis decyzji o przyznaniu prawa do psa, równocześnie z wysłaniem oryginału inwalidzie.

(2) Pies przewodnik może być przydzielony inwalidzie po przejściu przez niego kursu nauki korzystania z psa. Termin i miejsce nauki korzystania z psa przewodnika wyznacza Urząd wojewódzki poznański.

(3) O przydzieleniu inwalidzie psa przewodnika Urząd wojewódzki poznański zawiadamia właściwe starostwo (referat spraw inwalidzkich).

§ 77.

W decyzji o przyznaniu ociemniałemu inwalidzie wojennemu lub wojskowemu zegarka z wypukłymi cyframi lub psa przewodnika należy pouczyć inwalidę o trybie, w jakim zgodnie z niniejszą instrukcją (§§ 74 — 76) otrzyma on zegarek lub psa, tudzież o warunkach na jakich służy mu prawo do wymiany lub do otrzymania nowego zegarka lub innego psa.

10. Książki inwalidzkie.

§ 78.

(1) Inwalidom wojennym i wojskowym, u których utrata zdolności zarobkowej wynosi ponad 0%, właściwe starostwa (referaty spraw inwalidzkich) wystawiają książki inwalidzkie, według ustalonego wzoru.

(2) W książce inwalidzkiej, wystawionej inwalidzie wojskowemu, należy użyty w druku książki wyraz „wojennego” zastąpić wyrazem: „wojskowego”. Ponadto na każdej wystawionej książce inwalidzkiej należy umieścić na przedniej stronie okładki odcisk odpowiedniej pieczęci: „inwalida wojenny” lub „inwalida wojskowy” zależnie od tego jakiemu inwalidzie wojennemu czy wojskowemu wystawiono książkę.

§ 79.

Książka inwalidzka może być wystawiona i wydana tylko po uprzednim złożeniu przez inwalidę dwóch fotografii, z których jedna powinna być naklejona w miejscu na ten cel przeznaczonym w książce inwalidzkiej, a druga — w jego akcie rewizyjno - lekarskim wewnątrz

na tylnej okładce pośrodku połowy tej okładki w ten sposób, aby przy złożeniu aktu rewizyjnego na pół fotografia nie uległa uszkodzeniu.

§ 80.

(1) W miejscu przeznaczonym w książce inwalidzkiej na wyciągi z orzeczenia inwalidzkich komisji rewizyjno - lekarskich (odwoławczych) w pktcie 1) należy umieszczać dosłowny opis tych uszkodzeń zdrowia, które całkowicie lub częściowo stoją w związku przyczynowym ze służbą wojskową, w pktcie 2) należy podawać, które z wymienionych w pktcie 1) uszkodzeń zdrowia pozostają całkowicie, a które częściowo w związku przyczynowym ze służbą wojskową oraz jaki stopień utraty (ogólnej utraty) zdolności zarobkowej (art. 5a ust. inw.) powoduje każde z tych uszkodzeń z osobna, w pktcie 3) należy podawać łączną ogólną utratę zdolności zarobkowej, a w pktcie 4) łączną utratę zdolności zarobkowej, pozostającą w związku przyczynowym ze służbą wojskową.

(2) W razie wydania nowego orzeczenia — należy po umieszczeniu wyciągu z niego w książce inwalidzkiej, w sposób widoczny przekreślić atramentem poprzedni wyciąg.

§ 81.

(1) Termin ważności książki inwalidzkiej powinien pokrywać się z terminem ważności orzeczenia, z którego wyciąg został wpisany do tej książki. W związku z tym na stronie pierwszej książki, na której wpisuje się okres ważności książki, należy podawać datę ważności każdego obowiązującego orzeczenia, w którym określono stopień utraty zdolności zarobkowej inwalidy na czas ściśle oznaczony (czasowo).

(2) Jeżeli, stosownie do ważności orzeczenia, ważność książki inwalidzkiej, została określona na stałe, to późniejsze orzeczenia, określające utratę zdolności zarobkowej na stałe, nie wpływają na ważność książki inwalidzkiej pierwotnie oznaczoną.

§ 82.

(1) Jeżeli w książce inwalidzkiej zabraknie miejsca na wpisanie dalszego orzeczenia inwalidzkiej komisji rewizyjno - lekarskiej (odwoławczej), należy książkę inwalidzką wymienić na nową.

(2) Na nową książkę inwalidzką należy wymienić również książkę, która po upływie pięciu lat od daty wystawienia uległa takiemu zniszczeniu (uszkodzeniu), że nadal nie może służyć jako dowód.

(3) Przed upływem pięciu lat oraz w przypadku zagubienia przez inwalidę książki inwalidzkiej może nastąpić wydanie nowej książki za opłatą stemplową, przewidzianą w przepi-

sach o opłatach stemplowych; w przypadku zagubienia książki inwalidzkiej — wydanie nowej książki powinno poprzedzić unieważnienie książki zagubionej, ogłoszone na koszt inwalidy w Monitorze Polskim i Wojewódzkim Dzienniku Urzędowym.

(4) Książka inwalidzka wymieniona i oznaczona na przedniej stronie okładki wyrazami: „wymieniona na nową” pozostaje w akcie rewizyjno - lekarskim inwalidy (cz. II akt.).

§ 83.

Do książki inwalidzkiej nowej, wystawionej inwalidzie, należy wpisać z poprzedniej książki lub z akt inwalidzkich wszystkie świadczenia, które inwalida otrzymał, a dla których przewidziane są strony 26 i 35 książki inwalidzkiej. Ze świadczeń, wymienionych na str. 33 — 35, należy wpisać do nowej książki tylko świadczenia ostatnio udzielone inwalidzie.

§ 84.

Ewidencję wydanych książek inwalidzkich prowadzi się w osobnym zeszycie, zawierającym rubryki: 1) numer książki inwalidzkiej (odpowiadający numerowi — znakowi aktu rewizyjnego), 2) datę wydania książki, 3) imię i nazwisko, rok urodzenia inwalidy, lub imię jego ojca, 4) uwagi. Rubryka „uwagi” przeznaczona jest przede wszystkim do wzmianki o ewentualnym wydaniu inwalidzie nowej książki inwalidzkiej z podaniem daty i przyczyny wydania; jeżeli przyczyną wydania nowej książki inwalidzkiej było zagubienie poprzednio wydanej książki — należy w rubryce tej podać datę i numer Monitora Polskiego oraz Wojewódzkiego Dziennika Urzędowego, w których ogłoszono unieważnienie książki zagubionej.

U w a g a: Wszystkie książki inwalidzkie wzoru ustalonego przez Ministerstwo Spraw Wojskowych, które nie zostały dotychczas wymienione, należy wymienić na książki wzoru nowego, ustalonego przez Ministerstwo Opieki Społecznej.

11. Ewidencja inwalidów i pozostałych po zaginionych bez własnej winy na terenie i w czasie działań wojennych.

§ 85.

(1) Ewidencję inwalidów wojennych i wojskowych prowadzi starostwo (referat spraw inwalidzkich) właściwe ze względu na miejsce zamieszkania inwalidy.

(2) Prowadzenie ewidencji opiera się na kartach ewidencyjnych inwalidów i spisie alfabetycznym osób, których zarejestrowano rozszczenia do zaopatrzenia inwalidzkiego.

(3) W ewidencji należy ująć wszystkich inwalidów, u których inwalidzkie komisje rewizyjno - lekarskie (odwoławcze) stwierdziły utratę zdolności zarobkowej (powyżej 0%) w związku przyczynowym ze służbą wojskową.

§ 86.

Ewidencję prowadzi się oddzielnie dla inwalidów wojennych i oddzielnie dla inwalidów wojskowych.

§ 87.

(1) Kartę ewidencyjną sporządza się według ustalonego wzoru niezwłocznie po wydaniu przez inwalidzką komisję rewizyjno - lekarską (odwoławczą) orzeczenia uznającego osobę, ubiegającą się o zaopatrzenie inwalidzkie, — za inwalidę wojennego lub wojskowego i uzupełnia się ją danymi, których nie zawierają akta, przy wystawianiu inwalidzie książki inwalidzkiej, aby mieć możliwość uzyskania tych danych bezpośrednio od inwalidy.

(2) Dla inwalidów wojennych sporządza się karty ewidencyjne koloru zielonego, a dla inwalidów wojskowych — koloru żółtego, przy czym wszystkie rubryki kart ewidencyjnych wypełnia się atramentem z wyjątkiem rubryk „miejsce zamieszkania” i „znaki statystyczne”, które wypełnia się ołówkiem.

U w a g a: Do czasu wyczerpania druków można sporządzać dla inwalidów wojennych karty ewidencyjne koloru białego i zielonego.

§ 88.

(1) Dane z orzeczeń inwalidzkich komisji rewizyjno - lekarskich (odwoławczych) wpisuje się do odpowiednich rubryk karty ewidencyjnej. W rubryce „data” należy wpisać, według kolejności, datę wydania orzeczenia. Opis stanu chorobowego powinien obejmować tylko te uszkodzenia zdrowia, które pozostają w związku przyczynowym ze służbą wojskową (całkowicie lub częściowo). W rubryce „utr. z. z. posz. uszk.” (skrót słów: „utrata zdolności zarobkowej poszczególnych uszkodzeń”) należy podać jaki procent utraty zdolności zarobkowej ogólnej i w związku ze służbą wojskową spowodowało każde z osobna uszkodzenie zdrowia. Ogólną utratę zdolności zarobkowej i utratę zdolności zarobkowej w związku ze służbą wojskową, spowodowane wszystkimi uszkodzeniami zdrowia łącznie, wpisuje się pod opisem stanu chorobowego. Pod opisem stanu chorobowego wpisuje się także wysokość przyznanego inwalidzie dodatku na pielęgnację.

(2) W rubryce „otrzymał narzędzia pracy” należy podać kiedy (datę) i jakie narzędzia pracy inwalida otrzymał, w rubryce zaś „otrzymał psa przewodnika” należy podać datę otrzymania psa.

(3) W rubryce „uwagi” wpisuje się te dane, dla których nie przewidziano w karcie rejestracyjnej specjalnych rubryk.

§ 89.

Jeżeli w karcie ewidencyjnej nie starczy miejsca na wpisywanie dalszych orzeczeń inwalidzkich komisji rewizyjno-lekarskich (odwoławczych), należy do karty tej przypiąć nową kartę ewidencyjną (jako przedłużenie pierwszej), do której należy wpisywać dalsze orzeczenia; w nowej karcie ewidencyjnej należy umieścić także znak aktu.

§ 90.

(1) Kartę ewidencyjną inwalidy, który zmienił miejsce zamieszkania i przeniósł się na stały pobyt na teren innego referatu spraw inwalidzkich lub do Francji albo do Belgii przesyła się temu referatowi lub Konsulatowi Generalnemu R. P. w Paryżu wraz z aktami inwalidzkimi. Na miejsce wysłanej karty ewidencyjnej sporządza się kartę ewidencyjną zastępczą, w której należy odnotować:

- a) dane ewidencyjne inwalidy (imię, nazwisko, rok urodzenia, imię ojca — matki — inwalidy),
- b) znaki statystyczne,
- c) urząd, któremu przekazano kartę ewidencyjną wraz z aktami inwalidzkimi (rubryka uwagi).

(2) Kartę ewidencyjną zastępczą należy oznaczyć przez umieszczenie na niej w tytule wyrazu „zastępcza”.

§ 91.

(1) Skreślenie inwalidów z ewidencji następuje w przypadkach:

- a) śmierci inwalidy,
- b) pozbawienie inwalidy prawa do zaopatrzenia inwalidzkiego wskutek stwierdzenia w trybie i na zasadach prawem przewidzianych, że między uszkodzeniem zdrowia inwalidy a jego służbą wojskową związek przyczynowy nie zachodzi lub, że związek ten nie jest udowodniony,
- c) uznania inwalidy za zdolnego do zarobkowania,
- d) nie zgłoszenie się do ponownego badania w inwalidzkim postępowaniu rewizyjno - lekarskim po upływie roku od daty, w której upłynął termin ważności orzeczenia inwalidzkiej komisji rewizyjno - lekarskiej (odwoławczej).

(2) Skreślenia z ewidencji inwalidów w przypadkach przewidzianych w ust. (1) lit. d) należy dokonać każdorazowo przy sporządzaniu właściwego sprawozdania statystycznego, w innych zaś przypadkach — bezpośrednio po

stwierdzeniu powodów, uzasadniających skreślenie z ewidencji.

(3) Skreślenie z ewidencji polega na odnotowaniu odpowiednich znaków statystycznych w karcie ewidencyjnej i odłożeniu tej karty do grupy kart ewidencyjnych inwalidów skreślonych z ewidencji.

§ 92.

(1) W celu stwierdzenia, którzy z inwalidów nie zgłosili się do ponownego badania lekarskiego w inwalidzkim postępowaniu rewizyjno - lekarskim w ciągu roku od daty wygaśnięcia mocy obowiązującej orzeczenia inwalidzkiej komisji rewizyjno - lekarskiej (odwoławczej) (§ 91 ust. (1) lit. d)) należy na kartach ewidencyjnych wszystkich inwalidów, u których określono stopień utraty zdolności zarobkowej na czas ściśle oznaczony (czasowo), umieszczać blaszki (jeźdźcy), a w szczególności:

- 1) na kartach ewidencyjnych inwalidów u których termin ważności orzeczenia upłynął w roku bezpośrednio poprzedzającym dany rok bieżący, należy blaszki umieszczać na lewym rogu karty ewidencyjnej;
- 2) na kartach ewidencyjnych inwalidów, u których termin ważności orzeczenia upływa w danym roku bieżącym, należy blaszki umieścić na lewej połowie karty ewidencyjnej — bliżej środka;
- 3) na kartach ewidencyjnych inwalidów, u których termin ważności orzeczenia upływa w następnym po danym roku bieżącym należy blaszki umieścić na prawej połowie — karty ewidencyjnej — również bliżej środka;
- 4) na kartach ewidencyjnych inwalidów, u których termin ważności orzeczenia upływa w drugim — po danym roku bieżącym należy blaszki umieścić na prawym rogu karty ewidencyjnej — tak, aby blaszki na kartach ewidencyjnych, u których termin ważności orzeczenia upływa w tym samym roku tworzyły równe linie poziome.

(2) Po upływie każdego roku bieżącego (np. 1937) skreśleniu z ewidencji podlegają inwalidzi, których karty ewidencyjne oznaczone blaszkami, umieszczonymi na lewym rogu, a więc ci u których termin ważności orzeczenia upłynął w ciągu roku poprzedzającym ubiegły rok bieżący (np. 1936). Skreślając tych inwalidów z ewidencji przy sporządzaniu sprawozdania statystycznego, po odłożeniu ich kart ewidencyjnych do grupy kart ewidencyjnych inwalidów skreślonych z ewidencji należy przez przesunięcie o jedno miejsce na lewo ponownie umieścić blaszki na pozostałych kartach ewidencyjnych zgodnie z ust. (1).

§ 93.

(1) Karty ewidencyjne inwalidów wojennych i karty ewidencyjne inwalidów wojsko-

wych układa się w dwóch oddzielnych grupach alfabetycznie, przy czym poszczególne litery alfabetu oddziela się kartkami tekturowymi z wypustkami, na których umieszcza się odpowiednią literę (dużą) alfabetu.

(2) Jeżeli w obrębie tej litery (dużej) znajduje się większa ilość kart ewidencyjnych, przeprowadza się dalszy ich podział, za którego podstawę bierze się pierwszą samogłoskę (małą), występującą w nazwisku inwalidy i umieszcza się ją na mniejszej wypustce nowej kartki tekturowej.

(3) W ten sam sposób można przeprowadzić, w razie potrzeby jeszcze dalszy podział kart ewidencyjnych, biorąc za podstawę podziału dwie pierwsze samogłoski, występujące w nazwisku inwalidy. Np. karta ewidencyjna inwalidy Basińskiego będzie znajdowała się pod literą „B” w pierwszym podziale, pod lit. „a” w drugim podziale i pod lit. „ai” w trzecim podziale.

§ 94.

(1) Karty ewidencyjne inwalidów wojennych i wojskowych skreślonych z ewidencji układa się razem w oddzielnej grupie, którą za pomocą kartek tekturowych z wypustkami dzieli się na karty ewidencyjne:

- a) inwalidów zmarłych,
- b) inwalidów, u których stwierdzono, że związek przyczynowy między uszkodzeniem zdrowia, a służbą wojskową nie istnieje lub że związek ten nie został udowodniony,
- c) inwalidów uznanych za zdolnych do zarobkowania i tych, którzy nie zgłosili się do ponownego badania lekarskiego w inwalidzkim postępowaniu rewizyjno-lekarskim,
- d) inwalidów, którzy zmienili miejsce zamieszkania i zamieszkali na terenie innego starostwa (referatu spraw inwalidzkich), tj. karty ewidencyjne zastępcze.

(2) Na wypustkach kartek tekturowych umieszcza się odpowiednie nazwy wyszczególnionych w ust. (1) podgrup.

§ 95.

(1) Karty ewidencyjne przewidziane w § 94 ust. (1) lit. a) i b) przekazuje się w terminach wskazanych w § 107 wraz z aktami inwalidzkimi do składnicy akt.

(2) Karty ewidencyjne przewidziane w § 94 lit. a) w przypadkach przesłania akt inwalidzkich do właściwej władzy skarbowej na skutek zgłoszonego roszczenia do zaopatrzenia przez pozostałych po zmarłym inwalidzie, oraz karty ewidencyjne zastępcze (§ 94 lit. d)) po zużytkowaniu danych statystycznych podlegają zniszczeniu.

§ 96.

(1) Spis alfabetyczny osób, których zarejestrowano roszczenia do zaopatrzenia inwalidzkiego, prowadzi się oddzielnie dla inwalidów wojskowych i oddzielnie dla inwalidów wojennych.

(2) Spis alfabetyczny powinien zawierać rubryki następujące:

- 1) numer porządkowy,
- 2) imię i nazwisko,
- 3) imiona rodziców lub data urodzenia,
- 4) uwagi.

§ 97.

Do spisu alfabetycznego dla inwalidów wojskowych wpisuje się:

- 1) osoby, które zgłosiły roszczenie do zaopatrzenia inwalidzkiego z tytułu doznania lub pogorszenia uszkodzenia zdrowia wskutek służby wojskowej w czasie pokoju, po zarejestrowaniu ich roszczeń,
- 2) inwalidów wojskowych, którzy wskutek zmiany miejsca zamieszkania, zamieszkali na terenie danego starostwa (referatu spraw inwalidzkich), po otrzymaniu ich akt inwalidzkich.

§ 98.

Do spisu alfabetycznego dla inwalidów wojennych wpisuje się:

- 1) osoby, które zgłosiły roszczenia do zaopatrzenia inwalidzkiego, z tytułu doznania lub pogorszenia uszkodzenia zdrowia wskutek służby wojskowej w czasie wojny (§ 4 rozp. wyk.) po zarejestrowaniu ich roszczeń;
- 2) inwalidów wojennych, którzy wskutek zmiany miejsca zamieszkania, zamieszkali na terenie danego starostwa (referatu spraw inwalidzkich), po otrzymaniu ich akt inwalidzkich.

§ 99.

Jeżeli osoba, wciągnięta do spisu alfabetycznego, w następstwie inwalidzkiego postępowania rewizyjno-lekarskiego została uznana za inwalidę i ujęta w ewidencję inwalidów wojennych (wojskowych) należy w rubryce „uwagi” spisu alfabetycznego zrobić adnotację: „ujęty w ewidencję inwalidów wojennych (wojskowych)”. W rubryce tej należy także podawać powody nieujęcia danej osoby w ewidencji lub skreślenia z ewidencji inwalidów.

§ 100.

W księdze rejestracyjnej prowadzonej do dn. 1 lutego 1935 r. i w spisie alfabetycznym należy czynić adnotacje o przekazaniu akt do składnicy akt.

12. Sposób prowadzenia i przechowywania akt inwalidzkich.

§ 101.

(1) Akta inwalidzkie każdego inwalidy składają się z dwóch części.

(2) Część pierwsza akt inwalidzkich powinna zawierać:

- 1) podanie o zaopatrzenie inwalidzkie,
- 2) poświadczenie obywatelstwa, o ile jest ono wymagane ustawą,
- 3) dokumenty wojskowe, dotyczące przebiegu służby wojskowej i uszkodzeń zdrowia inwalidy oraz wszystkie dowody i dochodzenia w sprawie związku przyczynowego uszkodzenia zdrowia ze służbą wojskową (wojskowe akta rewizyjno-lekarskie, zeznania świadków itp.),
- 4) protokoły i orzeczenia inwalidzkiej komisji rewizyjno-lekarskiej i inwalidzkiej komisji odwoławczej,
- 5) zawiadomienia o śmierci inwalidy i o całkowitej kapitalizacji renty.

(3) Część druga akt inwalidzkich powinna zawierać w oddzielnej okładce ułożone według dat wpływu, zeszyte i ponumerowane wszystkie inne dokumenty nie wyszczególnione w ust. (1), a w szczególności podania, zażalenia, wyjaśnienia dotyczące leczenia, protezowania, kapitalizacji renty, opieki, szkolenia, odwoławne przekazy itp.

§ 102.

Akta inwalidzkie (część pierwsza) poszczególnych inwalidów winny być ułożone według dat wpływu i zeszyte w teczkach tekturowych, a poszczególne karty akt kolejno i widocznie ponumerowane. Zeszycie akt powinno być dokonywane w miarę możliwości w ten sposób, aby można było odczytać poszczególne załączniki (sklejanie akt jest niedopuszczalne). W aktach tych powinien znajdować się luźno włożony obwolut części drugiej akt.

U w a g a: Akta inwalidzkie, które zostały zeszyte (lub sklejone) do 1 sierpnia 1935 r. należy pozostawić w dotychczasowym stanie.

§ 103.

(1) Akta inwalidzkie inwalidów wojennych i akta inwalidzkie inwalidów wojskowych układa się oddzielnie.

(2) Akta inwalidzkie należy układać alfabetycznie z uwzględnieniem numeracji akt w każdej literze zależnie od:

- a) numeru porządkowego księgi rejestracyjnej dla akt inwalidów wojennych wciągniętych do księgi rejestracyjnej przed 1 lutym 1935 r.,

- b) numeru porządkowego spisu alfabetycznego osób, które zgłosiły roszczenia do zaopatrzenia inwalidzkiego i których roszczenia zostały zarejestrowane.

§ 104.

(1) Na aktach inwalidzkich umieszcza się na zewnętrznej stronie okładki w części dolnej znak akt.

(2) Znakiem dla akt inwalidzkich inwalidów, wpisanych (przed dniem 1 lutego 1935 r.) do księgi rejestracyjnej, jest numer porządkowy tej księgi, dla inwalidów zaś wciągniętych do spisu alfabetycznego numer porządkowy spisu z odpowiednimi skrótami, a mianowicie:

- a) w razie uznania inwalidy za inwalidę wojennego, przed numerem porządkowym spisu alfabetycznego lub księgi rejestracyjnej należy wpisać skrót „Wn” (wojenny) a po numerze — pierwszą literę nazwiska inwalidy;
- b) w razie uznania inwalidy za inwalidę wojskowego należy przed numerem porządkowym spisu alfabetycznego lub księgi rejestracyjnej wpisać skrót „Wk” (wojskowy) a po numerze — również pierwszą literę nazwiska inwalidy.

Przykłady: Wn. (35) B.
Wk. (187) S.

§ 105.

Jeżeli inwalida, wskutek zmiany zamieszkania, przeniósł się na teren innego starostwa (referatu spraw inwalidzkich), starostwo (referat spraw inwalidzkich), na terenie którego inwalida zamieszkał po wpisaniu inwalidy do spisu alfabetycznego, umieszcza na jego akcie inwalidzkim swój znak aktu (§ 104).

§ 106.

Akta inwalidzkie inwalidów (wojennych i wojskowych) skreślonych z ewidencji układa się w oddzielnej grupie akt.

§ 107.

Zgodnie z § 4 uchwały Rady Ministrów z dnia 21 grudnia 1931 o przechowywaniu akt w urzędach administracji publicznej (Monitor Polski z dnia 1 stycznia 1932 r. Nr 2, poz. 3):

- a) akta inwalidzkie inwalidów ujętych w ewidencję (czynnych) oraz akta inwalidzkie inwalidów nieujętych lub skreślonych z ewidencji (nieczynnych) z powodu uznania ich za zdolnych do zarobkowania albo z powodu niezgłoszenia się do ponownego badania w inwalidzkim postępowaniu rewizyjno-legarskim po upływie roku od dnia, w któ-

rym upłynął termin ważności orzeczenia inwalidzkiej komisji rewizyjno-legarskiej (odwoławczej) — jako niezbędne do urzędowania przechowuje się w referacie spraw inwalidzkich,

- b) akta inwalidzkie inwalidów skreślonych z ewidencji z powodu śmierci (jeżeli akt tych nie przesłano właściwym władzom skarbowym) po upływie roku od daty śmierci, a akta inwalidzkie osób nieujętych w ewidencję lub skreślonych z ewidencji z powodu stwierdzenia, że między uszkodzeniem zdrowia a służbą wojskową nie zachodzi związek przyczynowy lub, że ten związek nie został udowodniony, po upływie 3 lat od uprawomocnienia się właściwego orzeczenia, przekazuje się w styczniu każdego roku do składnicy akt, kwalifikując części (§ 101): pierwszą do kategorii A akt o znaczeniu trwałym, a drugą do kategorii B o znaczeniu czasowym.

§ 108.

(1) Ewidencję osób pozostałych po zaginionych bez własnej winy na terenie i w czasie działań wojennych prowadzi właściwe ze względu na miejsce zamieszkania tych osób starostwo (referat spraw inwalidzkich).

(2) Za podstawę ewidencji osób pozostałych po zaginionych służy alfabetyczny spis tych osób, który powinien zawierać następujące rubryki:

- a) numer porządkowy,
b) imię i nazwisko osoby ubiegającej się o zaopatrzenie po zaginionym,
c) rok urodzenia tej osoby,
d) stosunek osoby, ubiegającej się o zaopatrzenie, do zaginionego (żona, syn, córka itp.),
e) imię i nazwisko zaginionego,
f) uwagi.

(3) Jeżeli kilka osób ubiega się o zaopatrzenie po zaginionym należy każdą z nich ująć w spisie alfabetycznym.

§ 109.

(1) Przepisy §§ 102 i 104 o zszywaniu akt i ich przechowywaniu mają odpowiednie zastosowanie i do akt osób pozostałych po zaginionych bez własnej winy na terenie i w czasie działań wojennych.

(2) Akta osób pozostałych po zaginionych po upływie 3 lat od uprawomocnienia się orzeczenia inwalidzkiej komisji rewizyjno-legarskiej (odwoławczej) należy w styczniu każdego roku przekazać do składnicy akt, kwalifikując je do kategorii A akt o znaczeniu trwałym.

13. Sprawozdania statystyczne i statystyka inwalidów wojennych i wojskowych.

§ 110.

Starostwa (referaty spraw inwalidzkich) sporządzają według ustalonych wzorów okresowe sprawozdania statystyczne.

§ 111.

Sprawozdania statystyczne sporządza się na podstawie znaków statystycznych, które należy umieszczać na kartach ewidencyjnych, przy ich wypełnianiu lub uzupełnianiu, w rubrykach przeznaczonych dla poszczególnych wzorów sprawozdań.

§ 112.

Użyte we wzorach sprawozdań statystycznych skróty, którymi obok innych należy posługiwać się także w znakach statystycznych oznaczają:

- 1) „st” — stałe zaopatrzenie,
- 2) „cz” — czasowe zaopatrzenie,
- 3) „+1” — utrata zdolności zarobkowej (w związku ze służbą wojskową) wynosi mniej niż 15%,
- 4) „+0” — związek przyczynowy między uszkodzeniem zdrowia a służbą wojskową istnieje, jednak uszkodzenie zdrowia nie powoduje utraty zdolności zarobkowej,
- 5) „0” — związek przyczynowy między uszkodzeniem zdrowia a służbą wojskową nie udowodniony (nie inwalida),
- 6) „-0” — związek przyczynowy między uszkodzeniem zdrowia a służbą wojskową nie istnieje (nie inwalida).

§ 113.

(1) Znak statystyczny dla sprawozdania według wzoru Nr 1 powinien zawierać:

- a) dla części I-szej sprawozdania (badani po raz pierwszy) — literę „p”, która oznacza pierwsze badanie, łamaną przez kategorię inwalidztwa, oznaczoną cyfrą rzymską (np. IV) i łamaną przez czasokres zaopatrzenia (skrót „st” lub „cz”). W ten sposób otrzymamy znak statystyczny:

1 i 2	
IKRL	p/IV/st (lub cz)
IKO	

- b) dla części II-ej sprawozdania (ponowne badanie) — kategorię inwalidztwa (cyfrę rzymską) łamaną przez czasokres zaopatrzenia (skrót „st” lub „cz”), do których inwalida był zaliczony przed ponownym badaniem, podkreślonych linią poziomą, a pod tą linią — kategorię inwalidztwa łamaną przez czasokres zaopatrzenia, do których inwalida został zaliczony po ponownym badaniu. W ten sposób otrzymamy znak statystyczny:

1 i 2	
IKRL	III/st V/cz
IKO	

- (2) Jeżeli inwalida był kilka razy badany w okresie sprawozdawczym, należy wszystkie wyniki tych badań wykazać w znakach statystycznych. Np. inwalida V kategorii inwalidztwa na 2 lata w okresie sprawozdawczym był badany trzykrotnie: 1) na skutek wpływu terminu ważności orzeczenia i został zakwalifikowany do tej samej kategorii inwalidztwa, 2) na skutek zakwestionowania związku przyczynowego między uszkodzeniem zdrowia a służbą wojskową (art. 7 ust. inw.), który uznany został za nieudowodniony, i 3) na skutek złożenia nowych dowodów (§ 221 rozp. wyk.) uznany został ponownie za inwalidę z utratą zdolności zarobkowej poniżej 15% na 2 lata; w przypadku tym otrzymamy następujące znaki statystyczne:

1 i 2	
IKRL	1) $\frac{V/cz}{V/cz}$ 2) $\frac{V/cz}{0}$ 3) $\frac{0}{+1/cz}$
IKO	

§ 114.

Znak statystyczny dla sprawozdania według wzoru Nr 2 jest taki sam i zawiera te same dane co i dla wzoru Nr 1 część II (ponowne badanie).

§ 115.

- (1) Znak statystyczny dla sprawozdania według wzoru Nr 3 powinien zawierać:

- a) w części „A” (przybyło) — przyczynę oznaczoną kolejną liczbą odpowiadającą tej przyczynie oznaczonej we wzorze, łamaną przez kategorię inwalidztwa,
- b) w części „B” (ubyło) — przyczynę ubycia oznaczoną kolejną liczbą odpowiadającą tej przyczynie zaznaczonej we wzorze łamaną przez kategorię inwalidztwa.

(2) Za przyczynę przybycia i ubycia należy uważać także zmianę kategorii inwalidztwa lub czasokresu zaopatrzenia. W związku z tym przy kolejnej liczbie „7” w sprawozdaniu zarówno w części „A”, jak i „B” należy wpisać: „wskutek zmiany kategorii inwalidztwa lub czasokresu zaopatrzenia”. Np. inwalida X kategorii inwalidztwa na stałe, po zbadaniu został zakwalifikowany przez komisję do kategorii V na 2 lata: w tym przypadku znak statystyczny dla wzoru Nr 3 będzie się przedstawiał:

3		
a	st	7/V
	cz	
b	st	7/X
	cz	

(3) Przesunięcia z części B sprawozdania (ubyło) do części A sprawozdania (przybyło) wskutek zmiany kategorii inwalidztwa lub czasokresu zaopatrzenia są konieczne dla wyrównania stanu inwalidów w poszczególnych kategoriach inwalidztwa lub w czasokresach zaopatrzenia.

(4) W znaku statystycznym dla sprawozdania według wzoru Nr 3 wykazuje się tylko ostatnią zmianę kategorii inwalidztwa a nie wszystkie zmiany, jakie zaszły w okresie sprawozdawczym.

§ 116.

(1) Znak statystyczny dla sprawozdania według wzoru Nr 4 powinien zawierać określenie cierpienia, oznaczone kolejną liczbą (i ewentualnie literą), która odpowiada temu cierpieniu oznaczonemu we wzorze łamaną przez kategorię inwalidztwa (cyfrę rzymską) i łamaną przez czasokres zaopatrzenia (skrót „st” lub „cz”). Np. inwalida z utratą kończyny górnej prawej powyżej łokcia, powodującą 75% utraty zdolności na stałe, wykazany będzie w następującym znaku statystycznym:

4
1-b/VIII/st

(2) Jeżeli u inwalidy stwierdzono kilka uszkodzeń zdrowia spowodowanych (lub pogorszonych) służbą wojskową, należy w znaku statystycznym wykazać uszkodzenie, powodujące najwyższy stopień utraty (ogólnej utraty) zdolności zarobkowej.

§ 117.

Dla sprawozdania według wzoru Nr 5 nie są przewidziane żadne znaki statystyczne, ponieważ sprawozdanie to może być sporządzone na podstawie karty ewidencyjnej, zawierającej w odpowiedniej rubryce datę urodzenia i znaku statystycznego dla wzoru Nr 4, zawierającego kategorii inwalidztwa, a zatem dane potrzebne do tego sprawozdania.

§ 118.

Znak statystyczny dla sprawozdania statystycznego według wzoru Nr 6 powinien zawierać:

- a) dla inwalidów wojennych (wzór Nr 6a) nazwę narodowości łamaną przez nazwę armii, które się oznacza początkowymi literami tych nazw: narodowości, dużymi a armii małymi, a w szczególności:

<i>Narodowość</i>	<i>Armia</i>
P — Polska	p — polska
U — Ukraińska	fp — formacje polskie
B — Białoruska	fo — formacje obce
N — Niemiecka	r — rosyjska
R — Rosyjska	n — niemiecka
Ż — Żydowska	a — austriacka

- b) dla inwalidów wojskowych — pierwszą literę nazwy narodowości łamaną przez kategorię inwalidztwa (cyfra rzymska) i łamaną przez czasokres zaopatrzenia (skrót „st” lub „cz”).

§ 119.

(1) Sporządzanie sprawozdań statystycznych polega na przenoszeniu danych zawartych w znakach statystycznych do odnośnych rubryk poszczególnych wzorów sprawozdań. Dane te najpierw należy przenieść za pomocą kreskowania do tablic pomocniczych, sporządzonych w powiększonym formacie według wzorów sprawozdawczych, a następnie do sprawozdań.

(2) Znaki statystyczne dla sprawozdań według wzorów Nr 1, 2 i 3, po odnotowaniu danych w nich zawartych w tablicach pomocniczych — przekreśla się lekko ołówkiem, a następnie, po zestawieniu i uzgodnieniu tych danych, usuwa się z karty ewidencyjnej. Natomiast znaki statystyczne dla sprawozdań według wzorów Nr 4 i 6 — nie podlegają usunięciu, lecz uzupełnia się je lub zmienia w częś-

ciach, zawierających dane zmienne, jak kategoria inwalidztwa i czasokres zaopatrzenia.

§ 120.

Sprawozdania statystyczne według wzorów Nr 1, 2 i 3 sporządza się na podstawie znaków statystycznych umieszczonych w kartach ewidencyjnych inwalidów czynnych i nieczynnych. Natomiast sprawozdania statystyczne według wzorów Nr 4, 5 i 6 sporządza się jedynie na podstawie kart ewidencyjnych inwalidów czynnych.

§ 121.

(1) Sprawozdanie według wzoru Nr 1 w części pierwszej (badanie po raz pierwszy) nie da się sporządzić wyłącznie na podstawie znaków statystycznych, ponieważ zawiera ono dane, dotyczące wszystkich osób badanych po raz pierwszy, a więc i tych osób, które nie zostały uznane za inwalidów w ogóle lub za inwalidów czynnych (O, —O, +O) i które nie posiadają kart ewidencyjnych. Dane dotyczące tych osób należy czerpać z imiennego spisu inwalidów, przy czym w poszczególnych literach spisu ostatnie nazwisko, objęte okresem sprawozdawczym, należy podkreślić i oznaczyć ujęcie w sprawozdaniu statystycznym skrótem UWS (ujęty w sprawozdaniu).

(2) W sprawozdaniu według wzoru Nr 3 w rubryce I (poziomej) należy podać liczbę inwalidów z ostatniego dnia poprzedniego okresu sprawozdawczego, natomiast w rubryce II (poziomej) — liczbę inwalidów z ostatniego dnia danego okresu sprawozdawczego; ta ostatnia liczba powinna wypływać z dodania liczb wykazanych w części A sprawozdania (przybyło) do liczb wykazanych w rubryce I (poziomej) sprawozdania i odjęcia od otrzymanej sumy liczb wykazanych w części B sprawozdania (ubyło).

§ 122.

(1) Sprawozdania według wzoru Nr 1, 2 i 3 sporządza się oddzielnie dla inwalidów wojennych i oddzielnie dla inwalidów wojskowych. Sprawozdania te powinny obejmować okres sprawozdawczy roczny od 1 stycznia do 31 grudnia każdego roku.

(2) Sprawozdania według wzorów Nr 4, 5 i 6 sporządza się tylko dla inwalidów wojskowych w okresach trzechletnich; powinny one zawierać liczbę inwalidów w dniu 31 grudnia każdego trzechlecia.

§ 123.

(1) Pierwsze sprawozdania według wzorów Nr 1, 2 i 3 i zasad niniejszej instrukcji należy sporządzić za okres od 1 kwietnia do 31 grudnia 1937 r., sprawozdania zaś według wzorów

Nr 4, 5 i 6 należy sporządzić ze stanu inwalidów w dniu 31 grudnia 1937 r. Równocześnie należy sporządzić jednorazowe sprawozdania według wzorów Nr 4, 5 i 6 stanu inwalidów wojennych w dniu 31 grudnia 1937 r.

(2) Wszystkie sprawozdania statystyczne sporządza się w trzech egzemplarzach, z których jeden egzemplarz przesyła się Ministerstwu Opieki Społecznej, drugi — właściwemu urzędowi wojewódzkiemu do wiadomości, a trzeci pozostaje w aktach starostwa (referatu spraw inwalidzkich).

(3) Sprawozdania statystyczne według wzorów Nr 1, 2 i 3 winny być nadsyłane Ministerstwu Opieki Społecznej najpóźniej do dnia 15 lutego każdego roku, sprawozdania zaś według wzorów Nr 4, 5 i 6 do dnia 1 marca.

14. P r z e p i s y k o ń c o w e.

§ 124.

Uchyla się wszystkie okólniki i pisma okólne wydane dotychczas w sprawach inwalidzkich jako nieaktualne lub jako sprzeczne z obowiązującymi przepisami lub niniejszą instrukcją z wyjątkiem następujących:

1) pisma okólnego z dnia 14 stycznia 1931 r. Nr 332/31 O. V. w sprawie akt szpitalnych z okresu 1914—1918 i wojny polsko-bolszewickiej;

2) pisma okólnego z dnia 10 maja 1932 r. Nr 6101/O. In. w sprawie wojskowych organizacji niepodległościowych z lat 1914—1921 r. (zestawienie);

3) okólnika Nr 16/32 z dnia 31 maja 1932 r. w sprawie kontroli akt inwalidzkich;

4) pisma okólnego z dnia 13 sierpnia 1932 r. Nr 8991/O. In. w sprawie opiniowania związku przyczynowego między śmiercią a służbą wojskową;

5) pisma okólnego z dnia 21 października 1932 r. Nr 12764/O. In. w sprawie przesyłania do kontroli akt inwalidzkich w razie próby o skapitalizowanie renty;

6) pisma okólnego z dnia 20 stycznia 1933 r. Nr 16589/O. In./32 w sprawie rewizji akt inwalidzkich;

7) pisma okólnego z dnia 4 listopada 1933 r. Nr 4369/O. In. w sprawie rewizji orzeczeń inwalidów, którzy zmarli;

8) okólnika z dnia 6 listopada 1933 r. Nr 13/37/O. In. w sprawie zaopatrzenia inwalidów przedwojennych;

9) pisma okólnego z dnia 16 stycznia 1934 r. Nr 15340/O. In./33 w sprawie zaopatrzenia inwalidzkiego siostr P. C. K.;

10) pisma okólnego z dnia 31 marca 1934 r. Nr Oin. 15462/33 w sprawie rewizji orzeczeń inwalidzkich komisji rewizyjno - lekarskich i inwalidzkich komisji odwoławczych;

11) pisma okólnego z dnia 31 marca 1934 r. Nr 3080/O. In. w sprawie kontroli akt inwalidzkich w związku z rewizją orzeczeń w części dotyczącej związku przyczynowego uszkodzenia zdrowia ze służbą wojskową;

12) pisma okólnego z dnia 20 listopada 1934 r. Nr Oin. 15/1-4 w sprawie kapitalizacji rent na przedsiębiorstwa przewozowe pojazdami mechanicznymi;

13) okólnika Nr 33/35 z dnia 23 maja 1935 r. w sprawie zapomóg dla inwalidów i wdów (Dz. Urz. M. O. S. Nr 6/35, str. 270);

14) pisma okólnego z dnia 9 lipca 1935 r. Nr 2/pf/35, zawierającego wykaz formacji, biorących udział w walkach o niepodległość;

15) okólnika Nr 51/35 z dnia 4 listopada 1935 r. w sprawie czynności władz administracyjnych w związku z działalnością inwalidzkiego kredytowego funduszu gospodarczego przy Państwowym Banku Rolnym (Dz. Urz. M. O. S. Nr 20/35, str. 501);

16) okólnika Nr 54/35 z dnia 27 listopada 1935 r. w sprawie stwierdzenia utraty zdolności zarobkowej wdów po inwalidach wojennych i wojskowych (Dz. Urz. M. O. S. Nr 21/35, str. 524);

17) pisma okólnego z dnia 28 grudnia 1935 r. Nr Oin. 12/12-5 w sprawie ustalenia liczby godzin urzędowania lekarzy zakontraktowanych do spraw inwalidzkich (Dz. Urz. M. O. S. Nr 1/36, str. 33);

18) pisma okólnego z dnia 31 stycznia 1936 r. Nr Oin. 14/1-6 w sprawie ulg kolejowych dla inwalidów wojennych i ociemniałych inwalidów wojskowych (Dz. Urz. M. O. S. Nr 2/36, str. 49);

19) pisma okólnego z dnia 31 marca 1936 r. Nr Oin. 3/1-6 w sprawie lustracji referatów spraw inwalidzkich (Dz. Urz. M. O. S. Nr 8/36, str. 248);

20) okólnika Nr 21/36 z dnia 24 kwietnia 1936 r. w sprawie zmiany niektórych przepisów ustawy o zaopatrzeniu inwalidzkim (Dz. Urz. M. O. S. Nr 9/36, str. 264);

21) pisma okólnego z dnia 10 lipca 1936 r. Nr Oin. 1/16-6 w sprawie kosztów badania specjalistycznego inwalidów wojennych i wojskowych (Dz. Urz. M. O. S. Nr 14/36, str. 414);

22) pisma okólnego z dnia 25 lutego 1937 r. Nr Oin. 33/I/3-7 w sprawie druków inwalidzkich (Dz. Urz. M. O. S. Nr 5/37, str. 179).

KOMUNIKAT

207

Sprostowanie błędów dostrzeżonych w „Wykazie obowiązujących zarządzeń o charakterze ogólnym” (Dz. Urz. M. O. S. Nr 3 z 1937 r.):

n a s t r. 87, p k t 6 (Praca młodocianych i kobiet), omyłkowo zamieszczono: „Okólnik Nr 27/27 z dnia 12 grudnia 1927 r., w sprawie instrukcji o wykonywaniu ustawy z dnia 2 lipca 1924 r. w przedmiocie pracy młodocianych i kobiet” — oraz: „Okólnik Nr 5/28 z dn. 31 stycznia 1928 r. w sprawie urzędzenia żłobków fabrycznych”;

n a s t r. 91, p k t 17 (Właściwość organów inspekcji pracy...), należy dodać, jako przedostatnie: „Pismo okólnie Nr Pin. 2/0-6 pfn. z dnia 24 lutego 1936 r. w sprawie usprawnienia urzędowania”;

n a s t r. 104, p k t 4 (Sprawy specjalne), opuszczono na początku: „Okólnik Nr 380, z dnia 16 stycznia 1925 r., Nr 61/IX, w sprawie

opieki społecznej nad cudzoziemcami”, oraz — w końcu: „Okólnik Nr 10/36 M. O. S. z dnia 21 stycznia 1936 r., Nr Oin. 21/1-6 w sprawie byłych skazańców politycznych (Dz. Urz. M. O. S. Nr 4/36, str. 83)”;

n a s t r. 109, p k t 5 (Choroby zakaźne), szpalta lewa, 7 pozycja od góry, omyłkowo zamieszczono: „Okólnik Nr 17/36 M. O. S. z dnia 31 marca 1936 r. w sprawie instrukcji o przymusowym szczepieniu ochronnym przeciwko wściekliźnie (Dz. Urz. M. O. S. Nr 7/36, str. 196)”;

n a s t r. 116, p k t 10 (Obrona przeciwlotniczo-gazowa), omyłkowo zamieszczono: „Okólnik Nr 22/33, z dnia 15 maja 1933 r. w sprawie organizacji i programu przeszkolenia lekarzy w ratownictwie i obronie przeciwgazowej”;

n a s t r. 117, szpalta lewa, wiersz 6 od góry, zamiast: „121” — winno być: „122”;

n a s t r. 120, szpalta lewa, wiersz 9 od dołu, zamiast: „Nr 13” — winno być: „Nr 14”.

ZAMÓWIENIA I WPLATY NALEŻY KIEROWAĆ POD ADRESEM
MINISTERSTWA OPIEKI SPOŁECZNEJ, WARSZAWA, UL. DŁUGA 38/40.

NAKLADEM MINISTERSTWA OPIEKI SPOŁECZNEJ

TŁOCZONO CZCIONKAMI DRAKARNI PAŃSTWOWEJ, MIODOWA 22, Nr 91747.
